

Mutlak Rahmet ile Mutlak Kâhr Nasıl Bir Arada Bulunur?

Cenab-ı Hakk'ın Zâtı, sıfatları ve isimleri ezelidir. Yani, mutlaktır. Yani, mahlukat onu kayıtlayamaz.

Dolayısıyla, Cenâb-ı Hakk'ın **Rahim** ismi sonsuz ve mutlak olduğu gibi, **Kâhhar** ismi de sonsuz ve mutlaktır.

Ancak bunların tecelliyatları ve tezâhüratları, diğer Esmâ-i İlâhi'ye ve mahlukatın mâhiyeti itibariyle kayıtlanabilir.

Demek ki mutlâkiyete ve sonsuzluğa, esmâ açısından bakmak icâp eder. Bu cihetle Cenâb-ı Hakk'ın Zâtı gibi, isimleri de ezeli olup, mâhiyeti itibâriyle kayıtlanamaz. Fakat bu mutlâkiyete ve sonsuzluğa, tecelliyat ve tezâhürat açısından bakılırsa, mes'ele ve değerlendirme farklılaşır.

Cenâb-ı Hakk'ın Kâhhar ismi, Zâtı itibâriyle ezelidir. Ancak dünyada ve ukbâ da **tecelliyatları mutlak olmayabilir.**

Mesela; Cenâb-ı Hak, dünyada bazen, zalim kavimleri Kâhhar ismiyle cezalandırmış ve helâk etmiştir. Bazen de rahmetiyle muâmele edip, kahretmemiş, helâk etmemiş ve mühlet vermiştir.

Demek ki Allah'ın zâtı gibi bütün sıfat ve esmâsı mutlaktır. Kendi zatında kayıtlı değildir. **Fakat mahlukatın fitratları farklı olduğundan, Esmâ-i İlâhiye her yerde mutlak tecelli ve tezâhür etmeyebilir. Ayrıca, Cenâb-ı Hakk'ın Hakim, Rahim, Mürebbi gibi isimleri, diğer isimlerini hikmetin tecelliyat açısından kayıtlaması mümkündür.**

Mesela; Cenâb-ı Hak isterse bütün insanların tamamını bir asırda yaratabilir. Bir insanda iki kafa, beş tane kol halk edebilir. Buna irâdesi ve kudreti müsâittir. Ancak hikmet açısından muvafık olmayacağından, Hakim ismi diğer isimleri kayıtlar. Bu sebeple insanlar, kıyâmete kadar zamanla halk edilir ve bir insanda azalar hikmetli olarak yaratılır.

İşte Cenâb-ı Hakk'ın Kâhhar ismi de, ezeli ve mutlak olmakla beraber, dünyada ve ukba da her zaman ve her yerde tecelli etmez. Rahim isminin ve Kâhhar isminin ezeliyeti ise, biri birine muhâlif değildir. Çünkü Rahmetin ve şefkâtin tezâhürü, bazen kudreti ve kahrı icâp ettirir.

Zalimleri cezalandırmak, canavarları dizginlemek ve cehennemdeki cezalar, Kâhhar isminin müktezâsı olup, rahmete zemin hazırlamaktadır.

"Cemâlin gözünde celâl, ne kadar cemîldir." (1) cümlesi bu manayı ifâde ediyor.

(1) bk. [Mesnevi-i Nuriye, Onuncu Risale.](#)